

TEMA

Drum minim în graful ponderat. Algoritmul lui Ford pentru determinarea drumului minim.

Pentru un graf orientat $G = \langle X, U \rangle$ se va numi drum un șir de vârfuri $D = (x_0, x_1, \dots, x_r)$ cu proprietatea că arcele $(x_0, x_1), (x_1, x_2), \dots, (x_{r-1}, x_r)$ aparțin lui U , deci sunt arce ale grafului și extremitatea finală a arcului precedent coincide cu extremitatea inițială a arcului următor.

Vârfurile x_0 și x_r se numesc extremitățile drumului D .

Lungimea unui drum este dată de numărul de arce pe care le conține.

Dacă vârfurile $x_0, x_1, \dots, x_r$ sunt distincte două câte două drumul D este elementar. Adeseori, fiecărui arc (muchii) i se pune în corespondență un număr real pozitiv, care se numește ponderea (identificat cu lungimea) arcului. Lungimea arcului (x_i, x_j) se va nota $P(i,j)=p_{ij}$, iar în cazul în care pe un arc este lipsă ponderea lui ea va fi considerată foarte mare (∞) (pentru calculator cel mai mare număr pozitiv posibil).

În cazul grafurilor cu arce ponderate (grafuri ponderate) $G = \langle X, U, P \rangle$, unde P este mulțimea ponderilor, se va considera lungime a unui drum suma ponderilor arcelor care formează acest drum.

Drumul care unește două vârfuri concrete și are lungimea cea mai mică se va numi **drum minim** iar lungimea drumului minim vom numi **distanță**.

Vom nota distanța dintre x și t prin $d(x, t)$, evident, $d(x,x)=0$.

Algoritmul Ford (F) permite determinarea drumului minim dintrun vârf inițial x_1 (cu cel mai mic indice) până la careva vârf x_k al grafului G . Dacă prin $P(i,j)=p_{ij}$ se va nota ponderea arcului (x_i, x_j) atunci algoritmul conține următorii pași:

Pasul1.

Fiecărui vârf x_j al grafului G i se va ataşa un număr foarte mare (numit *eticheta, sau marca*) H_j , unde $H_j = d(x_1, x_j)$. Vârfului inițial i se va ataşa $H_1 = 0$, iar celelalte $H_j = \infty$, ceea ce este echivalent ca distanța $d(x_1, x_j)$ la moment nu este cunoscută.

Pasul2.

Pentru fiecare arc (x_i, x_j) se calculează diferențele dintre eticheta vârfului final și cel inițial $H_j - H_i$ și această diferență este comparată cu ponderea P_{ij} .

Sunt posibile trei cazuri:

- a) $H_j - H_i < P_{ij}$;
- b) $H_j - H_i = P_{ij}$;
- c) $H_j - H_i > P_{ij}$.

Cazurile a) și b) nu permit micșorarea distanței dintre vârful inițial și x_j , adică H_j , iar cazul "c" permite micșorarea distanței dintre vârful inițial și x_j , adică H_j prin modificarea:

$$H_j = H_i + P_{ij}.$$

Pasul3.

Pasul 2 se va repeta de la început atâta timp pînă cînd nu va mai exista nici un arc pentru care are loc inegalitatea "c".

În final, etichetele H_i vor defini distanța (drumul minim) de la vârful inițial pînă la vârful dat x_i .

Dacă $H_j = \infty$, atunci nu există drum din x_1 în x_j .

Dacă H_j există și este finit, atunci pentru stabilirea secvenței de vârfuri care va forma drumul minim trecem la pasul

Pasul4.

Se va pleca de la vârful final x_j spre cel inițial. Predecesorul lui x_j va fi considerat vârful x_i pentru care va avea loc $H_j - H_i = P_{ij}$. Dacă vor exista câteva arce pentru care are loc această relație ele toate trebuie luate în considerare.

Apoi în top este virful cu cel mai mare indice

EXEMPLUL 1.

Să se determine pentru graful din figura 1 drumul de valoare minimă între vârfurile x_1 și x_7 conform algoritmului lui Ford.

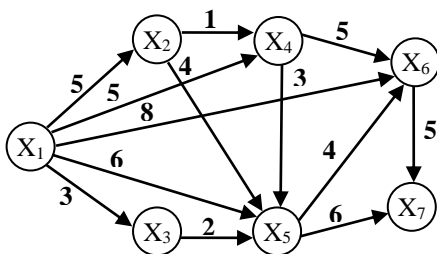

Fig.1

Rezolvare:

I. $H_1 = 0$;

II. $H_2 = \infty$; $H_2 = 5$

$H_3 = \infty$; $H_3 = 3$

$H_4 = \infty$; $H_4 = 5$

$H_5 = \infty$; $H_5 = 6$ $H_5 = 5$;

$H_6 = \infty$; $H_6 = 8$

$H_7 = \infty$ $H_7 = 11$

III. Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_1 :

$H_2 - H_1 = \infty - 0 > P_{12} = 5 \Rightarrow H_2$ se schimbă: $H_2 = H_1 + P_{12} = 0 + 5 = 5$

$$\begin{aligned}
H_3 - H_1 = \infty - 0 > P_{13} = 3 &\Rightarrow H_3 \text{ se schimba: } H_3 = H_1 + P_{13} = 0 + 3 = 3 & H_2 = 5 \\
H_4 - H_1 = \infty - 0 > P_{14} = 5 &\Rightarrow H_4 \text{ se schimba: } H_4 = H_1 + P_{14} = 0 + 5 = 5 & H_3 = 3 \\
H_5 - H_1 = \infty - 0 > P_{15} = 6 &\Rightarrow H_5 \text{ se schimba: } H_5 = H_1 + P_{15} = 0 + 6 = 6 & H_4 = 5 \\
H_6 - H_1 = \infty - 0 > P_{16} = 8 &\Rightarrow H_6 \text{ se schimba: } H_6 = H_1 + P_{16} = 0 + 8 = 8 & H_5 = 6 \\
& & & & H_6 = 8
\end{aligned}$$

(fig. 1)

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_2 :

$$\begin{aligned}
H_4 - H_2 = 5 - 5 < P_{24} = 1 &\Rightarrow \text{Eticheta } H_4 \text{ la vârful } x_4 \text{ nu se schimbă.} \\
H_5 - H_2 = 6 - 5 < P_{25} = 4 &\Rightarrow \text{Eticheta } H_5 \text{ la vârful } x_5 \text{ nu se schimbă.}
\end{aligned}$$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_3 :

$$\begin{aligned}
H_5 - H_3 = 6 - 3 > P_{35} = 2 &\Rightarrow H_5 \text{ se schimba: } H_5 = H_3 + P_{35} = 3 + 2 = 5; \\
& & & & H_5 = 5;
\end{aligned}$$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_4 :

$$\begin{aligned}
H_5 - H_4 = 5 - 5 < P_{45} = 3 &\Rightarrow \text{Eticheta } H_5 \text{ la vârful } x_5 \text{ nu se schimbă.} \\
H_6 - H_4 = 8 - 5 < P_{46} = 5 &\Rightarrow \text{Eticheta } H_6 \text{ la vârful } x_6 \text{ nu se schimbă.}
\end{aligned}$$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_5 :

$$\begin{aligned}
H_6 - H_5 = 8 - 5 < P_{56} = 4 &\Rightarrow \text{Eticheta } H_6 \text{ la vârful } x_6 \text{ nu se schimbă.} \\
H_7 - H_5 = \infty - 5 > P_{57} = 6 &\Rightarrow H_7 \text{ se modifica: } H_7 = H_5 + P_{57} = 5 + 6 = 11 \\
& & & & H_7 = 11
\end{aligned}$$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_6 :

$$H_7 - H_6 = 11 - 8 < P_{67} = 5 \Rightarrow \text{Eticheta la vârful } x_7 \text{ nu se schimbă.}$$

Verificam inca odata diferentele de la inceput cu etichetele permise:

$$\cdot H_1 = 0;$$

$$\text{II. } H_2 = \infty; H_2 = 5$$

$$H_3 = \infty; H_3 = 3$$

$$H_4 = \infty; H_4 = 5$$

$$H_5 = \infty; H_5 = 6 \quad H_5 = 5;$$

$$H_6 = \infty; H_6 = 8$$

$$H_7 = \infty \quad H_7 = 11$$

$$H_2 - H_1 = 5 - 0 = P_{12} = 5 \Rightarrow H_2 \text{ nu se schimba}$$

$$H_3 - H_1 = 3 - 0 = P_{13} = 3 \Rightarrow H_3 \text{ nu se schimba}$$

$$H_4 - H_1 = 5 - 0 = P_{14} = 5 \Rightarrow H_4 \text{ nu se schimba}$$

$$H_5 - H_1 = 5 - 0 < P_{15} = 6 \Rightarrow H_5 \text{ nu se schimba}$$

$$H_6 - H_1 = 8 - 0 = P_{16} = 8 \Rightarrow H_4 \text{ nu se schimba}$$

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_2 :

$$H_4 - H_2 = 5 - 5 < P_{24} = 1 \Rightarrow \text{Eticheta } H_4 \text{ la vârful } x_4 \text{ nu se schimbă.}$$

$$H_5 - H_2 = 5 - 5 < P_{25} = 4 \Rightarrow \text{Eticheta } H_5 \text{ la vârful } x_5 \text{ nu se schimbă.}$$

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_3 :

$$H_5 - H_3 = 5 - 3 = P_{35} = 2 \Rightarrow H_5 \text{ nu se schimba;}$$

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_4 :

$$H_5 - H_4 = 5 - 5 < P_{45} = 3 \Rightarrow \text{Eticheta } H_5 \text{ la vârful } x_5 \text{ nu se schimbă.}$$

$$H_6 - H_4 = 8 - 5 < P_{46} = 5 \Rightarrow \text{Eticheta } H_6 \text{ la vârful } x_6 \text{ nu se schimbă.}$$

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_5 :

$$H_6 - H_5 = 8 - 5 < P_{56} = 4 \Rightarrow \text{Eticheta } H_6 \text{ la vârful } x_6 \text{ nu se schimbă.}$$

$$H_7 - H_5 = 11 - 5 = P_{57} = 6 \Rightarrow H_7 \text{ nu se modifica}$$

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_6 :

$H_7 - H_6 = 11 - 8 < L_{67} = 5 \Rightarrow$ Eticheta la vârful x_7 nu se schimbă.
STOP

Rezolvarea problemei poate fi scrisă cu ajutorul unui tabel (fig.2)

	1	2	3	4	5	6	7
I	0	∞	∞	∞	∞	∞	∞
II ₁		5	3	5	6	8	∞
III ₂							∞
IV ₃					5		∞
V ₄							∞
VI ₅							11
VII ₆							
	0	5	3	5	5	8	11

Fig.2.

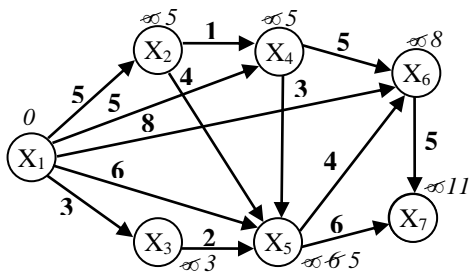

Fig.3.

$$l_{\min}(1-7) = 11$$

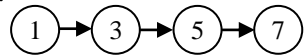
IV. Determinăm drumul minim:
Startam de la ultimul virf x_7 .

Observăm ca $H_7 - H_5 = 11 - 5 = 6 = P_{57} \Rightarrow$ Înainte de x_7 se afla x_5 ;

În top se afla vârful x_5 și observăm ca
 $H_5 - H_3 = 5 - 3 = 2 = P_{35} \Rightarrow$ Înainte de x_5 se afla x_3 ;
 În top se afla vârful x_3 și observăm ca

$H_3 - H_1 = 3 - 0 = 3 = P_{13} \Rightarrow$ Înainte de x_3 se afla x_1

Drumul corespunzător valorii minime 11:

EXEMPLUL 2.

Să se determine pentru graful din figura 1 drumul de valoare minimă între vârfurile x_1 și x_7 conform algoritmului lui Ford.

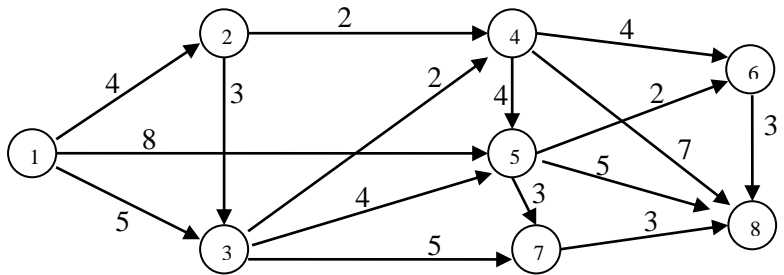

Fig.4

REZOLVARE

Întroducem etichetele

I. $H_1 = 0;$

II. $H_2 = \infty; H_2 = 4$

$H_3 = \infty; H_3 = 5$

$H_4 = \infty; H_4 = 6$

$H_5 = \infty; H_5 = 8$

$H_6 = \infty; H_6 = 10$

$H_7 = \infty; H_7 = 10$

$H_8 = \infty; H_8 = 13$

III. Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_1 :

$H_2 - H_1 = \infty - 0 > P_{12} = 4 \Rightarrow H_2 \text{ se schimbă: } H_2 = H_1 + P_{12} = 0 + 4 = 4$

$H_3 - H_1 = \infty - 0 > P_{13} = 5 \Rightarrow H_3 \text{ se schimbă: } H_3 = H_1 + P_{13} = 0 + 5 = 5$

$H_5 - H_1 = \infty - 0 > P_{15} = 8 \Rightarrow H_5 \text{ se schimbă: } H_5 = H_1 + P_{15} = 0 + 8 = 8$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_2 :

$H_3 - H_2 = 5 - 4 < P_{23} = 3 \Rightarrow \text{Eticheta } H_5 \text{ la vârful } x_5 \text{ nu se schimbă.}$

$H_4 - H_2 = \infty - 4 > P_{24} = 2 \Rightarrow H_4 \text{ se schimbă: } H_4 = H_2 + P_{24} = 4 + 2 = 6.$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_3 :

$H_4 - H_3 = 6 - 5 < P_{34} = 2 \Rightarrow H_4 \text{ nu se schimbă;}$

$H_5 - H_3 = 8 - 5 < P_{35} = 4 \Rightarrow H_5 \text{ nu se schimbă;}$

$H_7 - H_3 = \infty - 5 > P_{37} = 5 \Rightarrow H_7 \text{ se schimbă: } H_7 = H_3 + P_{37} = 5 + 5 = 10$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_4 :

$H_5 - H_4 = 8 - 6 < P_{45} = 4 \Rightarrow \text{Eticheta } H_5 \text{ la vârful } x_5 \text{ nu se schimbă.}$

$H_6 - H_4 = \infty - 6 > P_{46} = 4 \Rightarrow H_6 \text{ se schimbă: } H_6 = H_4 + P_{46} = 6 + 4 = 10.$

$$H_8 - H_4 = \infty - 6 > P_{48} = 7 \Rightarrow H_8 \text{ se schimbă: } H_8 = H_4 + P_{48} = 6 + 7 = 13$$

$$H_8 = 13$$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_5 :

$$H_6 - H_5 = 10 - 8 = P_{56} = 2 \Rightarrow \text{Eticheta } H_6 \text{ la vârful } x_6 \text{ nu se schimbă.}$$

$$H_7 - H_5 = 10 - 8 < P_{57} = 3 \Rightarrow H_7 \text{ nu se modifică}$$

$$H_8 - H_5 = 13 - 8 = P_{58} = 5 \Rightarrow H_8 \text{ nu se modifică}$$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_6 :

$$H_8 - H_6 = 13 - 10 = P_{67} = 3 \Rightarrow \text{Eticheta la vârful } x_8 \text{ nu se schimbă.}$$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_7 :

$$H_8 - H_7 = 13 - 10 = P_{78} = 3 \Rightarrow \text{Eticheta la vârful } x_8 \text{ nu se schimbă.}$$

Verificăm încă odată diferențele de la început cu etichetele primite:

$$H_1 = 0;$$

$$H_2 = \infty; H_2 = 4$$

$$H_3 = \infty; H_3 = 5$$

$$H_4 = \infty; H_4 = 6$$

$$H_5 = \infty; H_5 = 8$$

$$H_6 = \infty; H_6 = 10$$

$$H_7 = \infty; H_7 = 10$$

$$H_8 = \infty; H_8 = 13$$

III. Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_1 :

$$H_2 - H_1 = 4 - 0 = P_{12} = 4 \Rightarrow H_2 \text{ nu se schimbă.}$$

$$H_3 - H_1 = 5 - 0 = P_{13} = 5 \Rightarrow H_3 \text{ nu se schimbă.}$$

$$H_5 - H_1 = 8 - 0 = P_{15} = 8 \Rightarrow H_5 \text{ nu se schimbă.}$$

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_2 :

$H_3 - H_2 = 5 - 4 < P_{23} = 3 \Rightarrow$ Eticheta H_5 la vârful x_5 nu se schimbă.

$H_4 - H_2 = 6 - 4 = P_{24} = 2 \Rightarrow$ H_4 nu se schimbă.

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_3 :

$H_4 - H_3 = 6 - 5 < P_{34} = 2 \Rightarrow$ H_4 nu se schimbă;

$H_5 - H_3 = 8 - 5 < P_{35} = 4 \Rightarrow$ H_5 nu se schimbă;

$H_7 - H_3 = 10 - 5 = P_{37} = 5 \Rightarrow$ H_7 nu se schimbă;

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_4 :

$H_5 - H_4 = 8 - 6 < P_{45} = 4 \Rightarrow$ Eticheta H_5 la vârful x_5 nu se schimbă.

$H_6 - H_4 = 10 - 6 = P_{46} = 4 \Rightarrow$ H_6 nu se schimbă.

$H_8 - H_4 = 13 - 6 = P_{48} = 7 \Rightarrow$ H_8 nu se schimbă.

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_5 :

$H_6 - H_5 = 10 - 8 = P_{56} = 2 \Rightarrow$ Eticheta H_6 la vârful x_6 nu se schimbă.

$H_7 - H_5 = 10 - 8 < P_{57} = 3 \Rightarrow$ H_7 nu se modifica

$H_8 - H_5 = 13 - 8 = P_{58} = 5 \Rightarrow$ H_8 nu se modifica

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_6 :

$H_8 - H_6 = 13 - 10 = P_{67} = 3 \Rightarrow$ Eticheta la vârful x_8 nu se schimbă.

Examinăm toate arcele care pleacă din vârful x_7 :

$H_8 - H_7 = 13 - 10 = P_{78} = 3 \Rightarrow$ Eticheta la vârful x_8 nu se schimbă.

STOP.

Am obținut rezultatele:

$$H_1 = 0;$$

$$H_2 = 4$$

$$H_3 = 5$$

$$H_4 = 6$$

$$H_5 = 8$$

$$H_6 = 10$$

$$H_7 = 10$$

$$H_8=13$$

Rezolvarea problemei poate fi scrisă cu ajutorul unui tabel

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈
I	0	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞
II ₁		4	5		8			
III ₂				6				
IV ₃							10	
V ₄						10		13
VI ₅								
VII ₆								
	0	4	5	6	8	10	10	13

IV. Determinăm drumul minim:

Startam de la ultimul virf x_8 .

Observam ca $H_8 - H_6 = 13 - 10 = 3 = p_{68} \Rightarrow$ Inainte de x_8 se afla x_6 ;

Observam ca $H_8 - H_7 = 13 - 10 = 3 = p_{78} \Rightarrow$ Inainte de x_8 se afla x_7 ;

Observam ca $H_8 - H_5 = 13 - 8 = 5 = p_{58} \Rightarrow$ Inainte de x_8 se afla x_5 ;

Observam ca $H_8 - H_4 = 13 - 6 = 7 = p_{48} \Rightarrow$ Inainte de x_8 se afla x_4 ;

In top se afla virful x_7 si observam ca

$H_7 - H_3 = 10 - 5 = 5 = p_{37} \Rightarrow$ Inainte de x_7 se afla x_3 ;

In top se afla virful x_6 si observam ca

$H_6 - H_5 = 10 - 8 = 2 = p_{56} \Rightarrow$ Inainte de x_6 se afla x_5

$H_6 - H_4 = 10 - 6 = 4 = p_{46} \Rightarrow$ Inainte de x_6 se afla x_4

In top se afla virful x_5 si observam ca
 $H_5 - H_1 = 8 - 0 = 8 = P_{15} \Rightarrow$ Inainte de x_5 se afla x_1 .
 In top se afla virful x_4 si observam ca
 $H_4 - H_2 = 6 - 4 = 2 = P_{24} \Rightarrow$ Inainte de x_4 se afla x_2 .
 In top se afla virful x_3 si observam ca
 $H_3 - H_1 = 5 - 0 = 5 = P_{13} \Rightarrow$ Inainte de x_3 se afla x_1 .
 In top se afla virful x_2 si observam ca
 $H_2 - H_1 = 4 - 0 = 4 = P_{12} \Rightarrow$ Inainte de x_2 se afla x_1 .
 Deci, am obtinut 5 drumuri minime:
 $d_1 = (1, 2, 4, 6, 8);$
 $d_2 = (1, 2, 4, 8);$
 $d_3 = (1, 3, 7, 8);$
 $d_4 = (1, 5, 6, 8);$
 $d_5 = (1, 5, 8);$

EXEMPLUL 3.(Alta Varianta)

Să se determine pentru graful din figura 4 drumul de valoare minimă între vârfurile x_1 și x_8 conform algoritmului lui Ford.

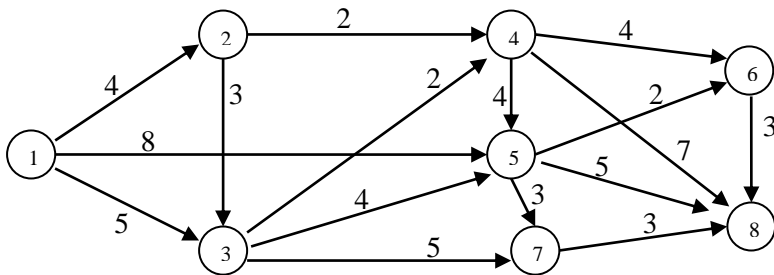

Fig.4

Rezolvare:

$$\text{I. } H_1 = 0;$$

$$\text{II. } H_2 = \infty;$$

$$H_3 = \infty;$$

$$H_4 = \infty;$$

$$H_5 = \infty;$$

$$H_6 = \infty$$

$$H_7 = \infty$$

$$H_8 = \infty$$

Pentru fiecare arc (x_i, x_j) se calculează diferențele dintre eticheta vârfului final și cel inițial $H_j - H_i$ și se compară cu ponderea P_{ij} .

Sunt posibile trei cazuri:

$$\text{a) } H_j - H_i < P_{ij};$$

$$\text{b) } H_j - H_i = P_{ij};$$

$$\text{c) } H_j - H_i > P_{ij}.$$

Cazurile a) și b) nu permit micșorarea distanței dintre vârful inițial și x_j , adică H_j , iar cazul "c" permite micșorarea distanței dintre vârful inițial și x_j , adică H_j prin modificarea:

$$H_j = H_i + P_{ij}.$$

Arcul Ponderea Prima diferenta

A doua difer

(x_i, x_j)	P_{ij}	$H_j - H_i$	$H_j - H_i$
(1,2)	4	$H_2 - H_1 = \infty - 0 > P_{12}$; $H_2 = H_1 + P_{12} = 0 + 4 = 4$	$H_2 - H_1 = 4 - 0 = 4 > P_{12}$;
(1,3)	5	$H_3 - H_1 = \infty - 0 > P_{13}$; $H_3 = H_1 + P_{13} = 0 + 5 = 5$	$H_3 - H_1 = 5 - 0 = 5 > P_{13}$;
(1,5)	8	$H_5 - H_1 = \infty - 0 > P_{15}$; $H_5 = H_1 + P_{15} = 0 + 8 = 8$	$H_5 - H_1 = 8 - 0 = 8 > P_{15}$;
(2,3)	3	$H_3 - H_2 = 5 - 4 < P_{23}$; H_3 nu se schimba	$H_3 - H_2 = 5 - 4 < P_{23}$;
(2,4)	2	$H_4 - H_2 = \infty - 4 > P_{24}$; $H_4 = H_2 + P_{24} = 4 + 2 = 6$	$H_4 - H_2 = 6 - 4 = 2 > P_{24}$;
(3,4)	2	$H_4 - H_3 = 6 - 5 < P_{34}$; H_4 nu se schimba	$H_4 - H_3 = 6 - 5 < P_{34}$;
(3,5)	4	$H_5 - H_3 = 8 - 5 < P_{35}$; H_5 nu se schimba	$H_5 - H_3 = 8 - 5 < P_{35}$;
(3,7)	5	$H_7 - H_3 = \infty - 5 > P_{37}$; $H_7 = H_3 + P_{37} = 5 + 5 = 10$	$H_7 - H_3 = 10 - 5 = 5 > P_{37}$;
(4,5)	4	$H_5 - H_4 = 8 - 6 < P_{45}$; H_5 nu se schimba	$H_5 - H_4 = 8 - 6 < P_{45}$;
(4,6)	4	$H_6 - H_4 = \infty - 6 > P_{46}$; $H_6 = H_4 + P_{46} = 6 + 4 = 10$	$H_6 - H_4 = 10 - 6 = 4 > P_{46}$;
(4,8)	7	$H_8 - H_4 = \infty - 6 > P_{48}$; $H_8 = H_4 + P_{48} = 6 + 7 = 13$	$H_8 - H_4 = 13 - 6 = 7 > P_{48}$;
(5,6)	2	$H_6 - H_5 = 10 - 8 = P_{56}$; H_6 nu se modifica	$H_6 - H_5 = 10 - 8 = P_{56}$;
(5,7)	3	$H_7 - H_5 = 10 - 8 < P_{57}$; H_7 nu se schimba	$H_7 - H_5 = 10 - 8 < P_{57}$;
(5,8)	5	$H_8 - H_5 = 13 - 8 = P_{45}$; H_8 nu se schimba	$H_8 - H_5 = 13 - 8 = P_{58}$;
(6,8)	3	$H_8 - H_6 = 13 - 10 = P_{68}$; H_8 nu se schimba	$H_8 - H_6 = 13 - 10 = P_{68}$;
(7,8)	3	$H_8 - H_7 = 13 - 10 = P_{78}$; H_8 nu se schimba	$H_8 - H_7 = 13 - 10 = P_{78}$;

Procesul stopează.

Lunjeimea drumului minim dintre x_1 și x_8 coincide cu $H_8=13$

Pentru determinarea vârfulor prin care trece drumul startăm din ultimul vârf x_8

Înainte de x_8 este situat x_7 fiindcă are loc relația $H_8 - H_7 = 13 - 10 = P_{78}$

Înainte de x_8 este situat și x_6 fiindcă are loc relația $H_8 - H_6 = 13 - 10 = P_{68}$

Înainte de x_8 este situat și x_5 fiindcă are loc relația $H_8 - H_5 = 13 - 8 = P_{45}$

Înainte de x_8 este situat și x_4 fiindcă are loc relația $H_8 - H_4 = 13 - 6 = P_{48}$

În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_7

Înainte de x_7 este situat x_5 fiindcă are loc relația $H_7 - H_5 = 10 - 8 = P_{57}$

Înainte de x_7 este situat și x_3 fiindcă are loc relația $H_7 - H_3 = 10 - 5 = P_{37}$;

În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_6

Înainte de x_6 este situat x_5 fiindcă are loc relația $H_6 - H_5 = 10 - 8 = P_{56}$

Înainte de x_6 este situat x_4 fiindcă are loc relația $H_6 - H_4 = 10 - 6 = P_{46}$

În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_5

Înainte de x_5 este situat x_1 fiindcă are loc relația $H_5 - H_1 = 8 - 0 = P_{15}$

În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_4

Înainte de x_4 este situat x_2 fiindcă are loc relația $H_4 - H_2 = 6 - 4 = P_{24}$

În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_3

Înainte de x_3 este situat x_1 fiindcă are loc relația $H_3 - H_1 = 5 - 0 = P_{13}$

În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_2

Înainte de x_2 este situat x_1 fiindcă are loc relația $H_2 - H_1 = 4 - 0 = P_{12}$

Am obținut 5 drumuri minime distincte:

$$d_1 = (1, 3, 7, 8),$$

$$d_2 = (1, 5, 8),$$

$$d_3 = (1, 5, 6, 8),$$

$$d_4 = (1, 2, 4, 6, 8),$$

$$d_5 = (1, 2, 4, 8).$$

DRUM MAXIM (Algoritmul Ford)

Algoritmul Ford poate fi aplicat și pentru determinarea drumului maxim în graful ponderat, dacă în graf nu există cicluri. Fata de drumul minim există doar două modificări:

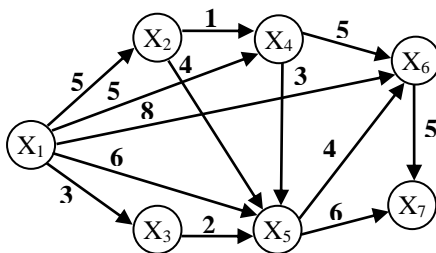
- 1) În etichetele initiale în loc de ∞ se introduce $(-\infty)$;
- 2) La calcularea diferențelor $H_j - H_i$ există cazurile:

- a) $H_j - H_i < P_{ij}$;
- b) $H_j - H_i = P_{ij}$;
- c) $H_j - H_i > P_{ij}$.

Cazurile b) și c) nu permit mărirea distanței dintre vârful inițial și x_j , adică H_j , iar cazul "a" permite mărirea distanței dintre vârful inițial și x_j , adică H_j prin modificarea:

$$H_j = H_i + P_{ij}.$$

EXEMPLUL 4. Folosind algoritmului lui Ford să se determine drumul de valoare maximă între vârfurile x_1 și x_7 ale grafului din figura 1.

Rezolvare:

I. $H_1 = 0$;

II. $H_j = -\infty$;

III. Examinăm toate arcele care iese din vârful x_1 :

$$H_2 - H_1 < P_{12} \quad -\infty - 0 < 5 \Rightarrow \quad H_2 = H_1 + P_{12} = 0 + 5 = 5$$

$$H_4 - H_1 < P_{14} \quad -\infty - 0 < 5 \Rightarrow \quad H_4 = H_1 + P_{14} = 0 + 5 = 5$$

$$H_6 - H_1 < P_{16} \quad -\infty - 0 < 8 \Rightarrow \quad H_6 = H_1 + P_{16} = 0 + 8 = 8$$

$$H_5 - H_1 < P_{15} \quad -\infty - 0 < 6 \Rightarrow \quad H_5 = H_1 + P_{15} = 0 + 6 = 6$$

$$H_3 - H_1 < P_{13} \quad -\infty - 0 < 3 \Rightarrow \quad H_3 = H_1 + P_{13} = 0 + 3 = 3$$

(fig. 1.)

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_2 :

$$H_4-H_2 < P_{24} \quad 5-5 < 1 \Rightarrow H_4 = H_2 + P_{24} = 5 + 1 = 6$$

$$H_5-H_2 < P_{25} \quad 6-5 < 4 \Rightarrow H_5 = H_2 + P_{25} = 5 + 4 = 9$$

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_3 :

$H_5-H_3 > P_{35} \quad 9-3 > 2 \Rightarrow$ Eticheta la vârful x_5 nu se schimbă.

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_4 :

$H_5-H_4 = P_{45} \quad 9-6 = 3 \Rightarrow$ Eticheta la vârful x_5 nu se schimbă.

$$H_6-H_4 < P_{46} \quad 8-6 < 5 \Rightarrow H_6 = H_4 + P_{46} = 6 + 5 = 11$$

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_5 :

$$H_6-H_5 < P_{56} \quad 11-9 < 4 \Rightarrow H_6 = H_5 + P_{56} = 9 + 4 = 13$$

$$H_7-H_5 < P_{57} \quad -\infty-9 < 6 \Rightarrow H_7 = H_5 + P_{57} = 9 + 6 = 15$$

Examinăm toate arcele care iese din vârful x_6 :

$$H_7-H_6 < P_{67} \quad 15-13 < 5 \Rightarrow H_7 = H_6 + P_{67} = 13 + 5 = 18$$

	1	2	3	4	5	6	7
I	0	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$
II ₁		5	3	5	6	8	$-\infty$
III ₂				6	9		$-\infty$
IV ₃							$-\infty$
V ₄						11	$-\infty$
VI ₅						13	15
VII ₆							18

Fig.3.

$$l_{\max}(1-7)=18$$

IV. Determinăm drumul maxim: $H_7 - H_6 = L_{67}$, $18-13=5$

$$H_6 - H_5 = L_{56}, \quad 13-9=4$$

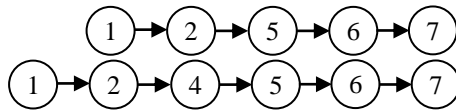
$$H_5 - H_4 = L_{45}, \quad 9-6=3$$

$$H_5 - H_2 = L_{25}, \quad 9-5=4$$

$$H_4 - H_2 = L_{24}, \quad 6-5=1$$

$$H_2 - H_1 = L_{12}, \quad 5-0=5$$

Drumurile corespunzătoare valorii maxime 18:

EXEMPLUL 5.

Să se determine pentru graful din figura 4 drumul de valoare maximă între vârfurile x_1 și x_8 conform algoritmului lui Ford.

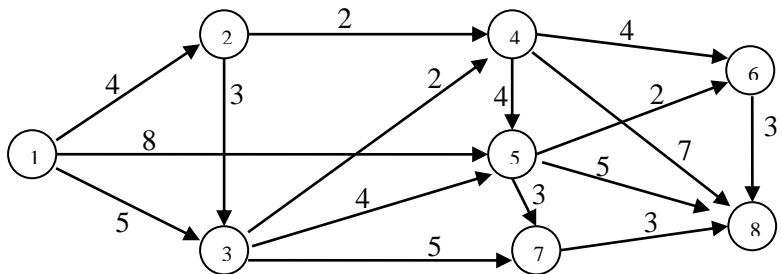

Fig.4

Rezolvare:

I. $H_1 = 0$;

$H_2 = -\infty$

$H_3 = -\infty$;

$H_4 = -\infty$;

$H_5 = -\infty$;

$H_6 = -\infty$;

$H_7 = -\infty$

$H_8 = -\infty$

Pentru fiecare arc (x_i, x_j) se calculează diferențele dintre eticheta virfului final și cel inițial $H_j - H_i$ și se compară cu ponderea P_{ij} .

Sunt posibile trei cazuri:

- $H_j - H_i < P_{ij}$;
- $H_j - H_i = P_{ij}$;
- $H_j - H_i > P_{ij}$.

Cazurile b) și c) nu permit mărirea distanței dintre vârful inițial și x_j , adică H_j , iar cazul "a" permite mărirea distanței dintre vârful inițial și x_j , adică H_j prin modificarea:

$$H_j = H_i + P_{ij}.$$

Rezultatele le introducem în tabel

Arcul Ponder.		Prima diferența	A doua diferența
(X_i, X_j)	P_{ij}	$H_j - H_i$	$H_j - H_i$
(1,2)	4	$H_2 - H_1 = -\infty - 0 < P_{12}$; $H_2 = H_1 + P_{12} = 0 + 4 = 4$	$H_2 - H_1 = 4 - 0 = P_{12}$;
(1,3)	5	$H_3 - H_1 = -\infty - 0 < P_{13}$; $H_3 = H_1 + P_{13} = 0 + 5 = 5$	$H_3 - H_1 = 5 - 0 = P_{13}$;
(1,5)	8	$H_5 - H_1 = -\infty - 0 < P_{15}$; $H_5 = H_1 + P_{15} = 0 + 8 = 8$	$H_5 - H_1 = 8 - 0 = P_{15}$;
(2,3)	3	$H_3 - H_2 = 5 - 4 < P_{23}$; $H_3 = H_2 + P_{23} = 4 + 3 = 7$	$H_3 - H_2 = 7 - 4 = P_{23}$;
(2,4)	2	$H_4 - H_2 = -\infty - 4 < P_{24}$; $H_4 = H_2 + P_{24} = 4 + 2 = 6$	$H_4 - H_2 = 6 - 4 = P_{24}$;
(3,4)	2	$H_4 - H_3 = 6 - 7 < P_{34}$; $H_4 = H_3 + P_{34} = 7 + 2 = 9$	$H_4 - H_3 = 9 - 7 = P_{34}$;
(3,5)	4	$H_5 - H_3 = 8 - 5 < P_{35}$; $H_5 = H_3 + P_{35} = 7 + 4 = 11$	$H_5 - H_3 = 11 - 7 = P_{35}$;
(3,7)	5	$H_7 - H_3 = -\infty - 7 < P_{37}$; $H_7 = H_3 + P_{37} = 7 + 5 = 12$	$H_7 - H_3 = 12 - 7 = P_{37}$;
(4,5)	4	$H_5 - H_4 = 11 - 9 < P_{45}$; $H_5 = H_4 + P_{45} = 9 + 4 = 13$	$H_5 - H_4 = 13 - 9 = P_{45}$;
(4,6)	4	$H_6 - H_4 = -\infty - 9 < P_{46}$; $H_6 = H_4 + P_{46} = 9 + 4 = 13$	$H_6 - H_4 = 13 - 9 = P_{46}$;
(4,8)	7	$H_8 - H_4 = -\infty - 9 < P_{48}$; $H_8 = H_4 + P_{48} = 9 + 7 = 16$	$H_8 - H_4 = 16 - 9 = P_{48}$;
(5,6)	2	$H_6 - H_5 = 13 - 13 < P_{56}$; $H_6 = H_5 + P_{56} = 13 + 2 = 15$	$H_6 - H_5 = 15 - 13 = P_{56}$;
(5,7)	3	$H_7 - H_5 = 12 - 13 < P_{57}$; $H_7 = H_5 + P_{57} = 13 + 3 = 16$	$H_7 - H_5 = 16 - 13 = P_{57}$;
(5,8)	5	$H_8 - H_5 = 16 - 13 < P_{58}$; $H_8 = H_5 + P_{58} = 13 + 5 = 18$	$H_8 - H_5 = 18 - 13 = P_{58}$;
(6,8)	3	$H_8 - H_6 = 18 - 15 = P_{68}$; H_8 nu se modifică	$H_8 - H_6 = 18 - 15 = P_{68}$;
(7,8)	3	$H_8 - H_7 = 18 - 16 < P_{78}$; $H_8 = H_7 + P_{78} = 16 + 3 = 19$	$H_8 - H_7 = 19 - 16 = P_{78}$;

Procesul stopează.

Lungimea drumului maxim dintre x_1 și x_8 coincide cu $H_8 = 19$

Pentru determinarea vârfurilor prin care trece drumul startăm din ultimul vârf x_8

Înainte de x_8 este situat x_7 fiindcă are loc relația $H_8 - H_7 = 19 - 16 = P_{78}$

În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_7
 Înainte de x_7 este situat x_5 fiindcă are loc relația $H_7 - H_5 = 16 - 13 = P_{57}$
 În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_5
 Înainte de x_5 este situat x_4 fiindcă are loc relația $H_5 - H_4 = 13 - 9 = P_{45}$;

În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_4
 Înainte de x_4 este situat x_3 fiindcă are loc relația $H_4 - H_3 = 9 - 7 = P_{34}$
 În top este situat vârful cu cel mai mare indice x_3
 Înainte de x_3 este situat x_1 fiindcă are loc relația $H_3 - H_1 = 5 - 0 = P_{13}$;
 Am obținut drumu maxim:
 $d_1 = (1, 3, 4, 5, 7, 8)$,

TEMA

Drum minim in graful ponderat. Algoritmul Bellman-Kalaba pentru determinarea drumului minim.

Algoritmul Bellman-Kalaba permite determinarea drumului de valoare minimă din orice vârf al grafului până la un vârf fixat, numit vârf final.

Etapa I. Construim matricea ponderată de adiacență a grafului dat $G=(X,U)$: (fig. 4.)

a) $m_{ij} = P_{ij}$, dacă există arcul (x_i, x_j) de pondere P_{ij} ;

b) $m_{ij} = \infty$, unde ∞ este un număr foarte mare (de tip întreg maximal pentru calculatorul dat), dacă arcul (x_i, x_j) este lipsă; (∞ reprezintă lungimea unui drum arbitrar de la vârful x_i până la vârful x_j);

c) $m_{ij} = 0$, dacă $i = j$.

Practic incepem cu introducerea zerourilor pe diagonala principala.

Etapa a II-a. Elaborăm in linia $(n+1)$ un vector V^0 în felul următor:

a) $V_i^0 = P_{in}$, dacă există arcul (x_i, x_n) , unde x_n este vârful final pentru care se caută drumul minim, P_{in} este ponderea acestui arc;

b) $V_i^0 = \infty$, dacă arcul (x_i, x_n) este lipsă;

c) $V_i^0 = 0$, dacă $i = n$.

Practic aceasta inseana sa transpinem in linia $(n+1)$ valorile din coloana a n -a.

Etapa a III-a.

Calculăm iterativ vectorul V în conformitate cu următorul procedeu:

$$V_{(i)}^k = \min \{P_{ij} + V_{(j)}^{k-1}\}, \quad \text{unde}$$

$$i = 1, 2, \dots, n-1, j = 1, 2, \dots, n; i \neq j$$

$$V_n^k = 0.$$

Dacă $V^k = V^{k-1}$ - STOP.

Componenta cu numărul i a vectorului V_i^k cu valoarea diferită de zero ne va da valoarea minimă a drumului dintre vârfurile x_i și x_n .

Etapa a IV-a. Determinăm drumul de la vârful x_i până la vârful x_n , care corespunde valorii minime:

$$V^k = P_{ij} + V^{k-1} \Rightarrow P_{ij} = V^k - V^{k-1}$$

EXEMPLUL 1.

Să se determine pentru graful din figura 1 drumul de valoare minimă între vârfurile x_1 și x_7 conform algoritmului lui Bellman-Kalaba în graful:

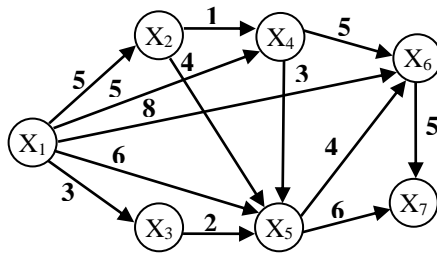

Fig.1

	1	2	3	4	5	6	7
1	0	5	3	5	6	8	∞
2	∞	0	∞	1	4	∞	∞
3	∞	∞	0	∞	2	∞	∞
4	∞	∞	∞	0	3	5	∞
5	∞	∞	∞	∞	0	4	6
6	∞	∞	∞	∞	∞	0	5
7	∞	∞	∞	∞	∞	∞	0
$V_{(i)}^0$	∞	∞	∞	∞	6	5	0
$V_{(i)}^1$	12	10	8	9	6	5	0
$V_{(i)}^2$	11	10	8	9	6	5	0
$V_{(i)}^3$	11	10	8	9	6	5	0

Fig. 2.

Construim primele 7 linii ale matricei ponderate de adiacenta.

In linia a 8-a intrducem valorile din coloana a 7-a, obtinind vectorul $V_{(i)}^0$.

In linia a 9-a construim vectorul $V_{(i)}^1$ conform etapei a 3-a cu componentele $V_{(i)}^1$:

$$\begin{aligned} V_{(1)}^1 &= \min \{L_{12} + V_2^0, L_{13} + V_3^0, L_{14} + V_4^0, L_{15} + V_5^0, L_{16} + V_6^0, L_{17} + V_7^0\} = \\ &= \min \{5 + \infty, 3 + \infty, 5 + \infty, 6 + 6, 8 + 5, \infty + 0\} = 12 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} V_{(2)}^1 &= \min \{L_{21} + V_1^0, L_{23} + V_3^0, L_{24} + V_4^0, L_{25} + V_5^0, L_{26} + V_6^0, L_{27} + V_7^0\} = \\ &= \min \{\infty + \infty, \infty + \infty, 1 + \infty, 4 + 6, \infty + 5, \infty + 0\} = 10 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} V_{(3)}^1 &= \min \{L_{31} + V_1^0, L_{32} + V_2^0, L_{34} + V_4^0, L_{35} + V_5^0, L_{36} + V_6^0, L_{37} + V_7^0\} = \\ &= \min \{\infty + \infty, \infty + \infty, \infty + \infty, 2 + 6, \infty + 5, \infty + 0\} = 8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} V_{(4)}^1 &= \min \{L_{41} + V_1^0, L_{42} + V_2^0, L_{43} + V_3^0, L_{45} + V_5^0, L_{46} + V_6^0, L_{47} + V_7^0\} = \\ &= \min \{\infty + \infty, \infty + \infty, \infty + \infty, 3 + 6, 5 + 5, \infty + 0\} = 9 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
V_{(5)}^1 &= \min \{L_{51} + V_1^0, L_{52} + V_2^0, L_{53} + V_3^0, L_{54} + V_4^0, L_{56} + V_6^0, L_{57} + V_7^0\} = \\
&= \min \{\infty + \infty, \infty + \infty, \infty + \infty, \infty + \infty, 4 + 5, 6 + 0\} = 6 \\
V_{(6)}^1 &= \min \{L_{61} + V_1^0, L_{62} + V_2^0, L_{63} + V_3^0, L_{64} + V_4^0, L_{65} + V_5^0, L_{67} + V_7^0\} = \\
&= \min \{\infty + \infty, \infty + \infty, \infty + \infty, \infty + \infty, \infty + \infty, 6, 5 + 0\} = 5 \\
V_{(1)}^2 &= \min \{L_{12} + V_2^1, L_{13} + V_3^1, L_{14} + V_4^1, L_{15} + V_5^1, L_{16} + V_6^1, L_{17} + V_7^1\} = \\
&= \min \{5 + 10, 3 + 8, 5 + 9, 6 + 6, 8 + 5, \infty + 0\} = 11
\end{aligned}$$

In linia a 10-a construim vectorul $V_{(i)}^2$ conform etapei a 3-a cu componentele $V_{(i)}^2$:

$$\begin{aligned}
V_{(2)}^2 &= \min \{L_{21} + V_1^1, L_{23} + V_3^1, L_{24} + V_4^1, L_{25} + V_5^1, L_{26} + V_6^1, L_{27} + V_7^1\} = \\
&= \min \{\infty + 12, \infty + 8, 1 + 9, 4 + 6, \infty + 5, \infty + 0\} = 10 \\
V_{(3)}^2 &= \min \{L_{31} + V_1^1, L_{32} + V_2^1, L_{34} + V_4^1, L_{35} + V_5^1, L_{36} + V_6^1, L_{37} + V_7^1\} = \\
&= \min \{\infty + 12, \infty + 10, \infty + 9, 2 + 6, \infty + 5, \infty + 0\} = 8 \\
V_{(4)}^2 &= \min \{L_{41} + V_1^1, L_{42} + V_2^1, L_{43} + V_3^1, L_{45} + V_5^1, L_{46} + V_6^1, L_{47} + V_7^1\} = \\
&= \min \{\infty + 12, \infty + 10, \infty + 8, 3 + 6, 5 + 5, \infty + 0\} = 9 \\
V_{(5)}^2 &= \min \{L_{51} + V_1^1, L_{52} + V_2^1, L_{53} + V_3^1, L_{54} + V_4^1, L_{56} + V_6^1, L_{57} + V_7^1\} = \\
&= \min \{\infty + 12, \infty + 10, \infty + 8, \infty + 9, 4 + 5, 6 + 0\} = 6 \\
V_{(6)}^2 &= \min \{L_{61} + V_1^1, L_{62} + V_2^1, L_{63} + V_3^1, L_{64} + V_4^1, L_{65} + V_5^1, L_{67} + V_7^1\} = \\
&= \min \{\infty + 12, \infty + 10, \infty + 8, \infty + 9, \infty + 6, 5 + 0\} = 5
\end{aligned}$$

In linia a 11-a construim vectorul $V_{(i)}^3$ conform etapei a 3-a cu componentele $V_{(i)}^3$:

$$\begin{aligned}
V_{(1)}^3 &= \min \{L_{12} + V_2^2, L_{13} + V_3^2, L_{14} + V_4^2, L_{15} + V_5^2, L_{16} + V_6^2, L_{17} + V_7^2\} = \\
&= \min \{5 + 10, 3 + 8, 5 + 9, 6 + 6, 8 + 5, \infty + 0\} = 11 \\
V_{(2)}^3 &= \min \{L_{21} + V_1^2, L_{23} + V_3^2, L_{24} + V_4^2, L_{25} + V_5^2, L_{26} + V_6^2, L_{27} + V_7^2\} = \\
&= \min \{\infty + 11, \infty + 8, 1 + 9, 4 + 6, \infty + 5, \infty + 0\} = 10 \\
V_{(3)}^3 &= \min \{L_{31} + V_1^2, L_{32} + V_2^2, L_{34} + V_4^2, L_{35} + V_5^2, L_{36} + V_6^2, L_{37} + V_7^2\} =
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \min \{\infty + 11, \infty + 10, \infty + 9, 2 + 6, \infty + 5, \infty + 0\} = 8 \\
V_{(4)}^3 &= \min \{L_{41} + V_1^2, L_{42} + V_2^2, L_{43} + V_3^2, L_{45} + V_5^2, L_{46} + V_6^2, L_{47} + V_7^2\} = \\
&= \min \{\infty + 11, \infty + 10, \infty + 8, 3 + 6, 5 + 5, \infty + 0\} = 9 \\
V_{(5)}^3 &= \min \{L_{51} + V_1^2, L_{52} + V_2^2, L_{53} + V_3^2, L_{54} + V_4^2, L_{56} + V_6^2, L_{57} + V_7^2\} = \\
&= \min \{\infty + 11, \infty + 10, \infty + 8, \infty + 9, 4 + 5, 6 + 0\} = 6 \\
V_{(6)}^3 &= \min \{L_{61} + V_1^2, L_{62} + V_2^2, L_{63} + V_3^2, L_{64} + V_4^2, L_{65} + V_5^2, L_{67} + V_7^2\} = \\
&= \min \{\infty + 11, \infty + 10, \infty + 8, \infty + 9, \infty + 6, 5 + 0\} = 5
\end{aligned}$$

Observăm că am ajuns la $V_i^3 = V_i^2$ - STOP (fig.1.)

	1	2	3	4	5	6	7
1	0	5	3	5	6	8	∞
2	∞	0	∞	1	4	∞	∞
3	∞	∞	0	∞	2	∞	∞
4	∞	∞	∞	0	3	5	∞
5	∞	∞	∞	∞	0	4	6
6	∞	∞	∞	∞	∞	0	5
7	∞	∞	∞	∞	∞	∞	0
$V_{(i)}^0$	∞	∞	∞	∞	6	5	0
$V_{(i)}^1$	12	10	8	9	6	5	0
$V_{(i)}^2$	11	10	8	9	6	5	0
$V_{(i)}^3$	11	10	8	9	6	5	0

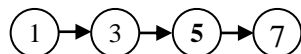
Fig. 1.

$$l_{\min}(1-7) = V_{(1)}^3 = 11$$

Determinăm drumul de valoare minimă:

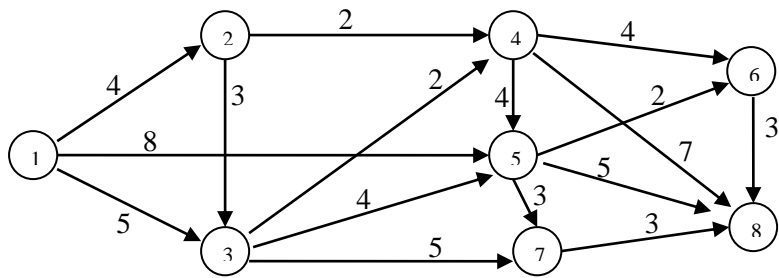
$$\begin{aligned}
L_{13} = V_1 - V_3 &\Rightarrow L_{35} = V_3 - V_5 &\Rightarrow L_{57} = V_5 - V_7 &\Rightarrow \\
3 = 11 - 8 & \quad 2 = 8 - 6 & \quad 6 = 6 - 0
\end{aligned}$$

Drumul corespunzător valorii minime 11:

EXEMPLUL 2.

Să se determine drumul de valoare minimă între vârfurile x_1 și x_8 conform algoritmului lui Bellman-Kalaba in graful:

Rezolvare

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	0	4	5	∞	8	∞	∞	∞
2	∞	0	3	2	∞	∞	∞	∞
3	∞	∞	0	2	4	∞	5	∞
4	∞	∞	∞	0	4	4	∞	7
5	∞	∞	∞	∞	0	2	3	5
6	∞	∞	∞	∞	∞	0	∞	3
7	∞	∞	∞	∞	∞	∞	0	3
8	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	0
$V_{(i)}^0$	∞	∞	∞	7	5	3	3	0
$V_{(i)}^1$	13	9	8	7	5	3	3	0
$V_{(i)}^2$	13	9	8	7	5	3	3	0

$$V_{(1)}^2 - a_{12} = V_{(2)}^2 \Rightarrow x_1 \rightarrow x_2$$

$$13 - 4 = 9$$

$$V_{(1)}^2 - a_{13} = V_{(3)}^2 \Rightarrow x_1 \rightarrow x_3$$

$$13 - 5 = 8$$

$$V_{(1)}^2 - a_{15} = V_{(5)}^2 \Rightarrow x_1 \rightarrow x_5$$

$$13 - 8 = 5$$

$$V_{(2)}^2 - a_{24} = V_{(4)}^2 \Rightarrow x_2 \rightarrow x_4$$

$$V_{(3)}^2 - a_{37} = V_{(7)}^2 \Rightarrow x_3 \rightarrow x_7$$

$$V_{(4)}^2 - a_{46} = V_{(6)}^2 \Rightarrow x_4 \rightarrow x_6$$

$$V_{(4)}^2 - a_{48} = V_{(8)}^2 \Rightarrow x_4 \rightarrow x_8$$

$$V_{(5)}^2 - a_{56} = V_{(6)}^2 \Rightarrow x_5 \rightarrow x_6$$

$$V_{(5)}^2 - a_{58} = V_{(8)}^2 \Rightarrow x_5 \rightarrow x_8$$

$$V_{(6)}^2 - a_{68} = V_{(8)}^2 \Rightarrow x_6 \rightarrow x_8$$

$$V_{(7)}^2 - a_{78} = V_{(8)}^2 \Rightarrow x_7 \rightarrow x_8$$

Am obținut 5 drumuri minime distincte:

$$d_1 = (1, 3, 7, 8),$$

$$d_2 = (1, 5, 8),$$

$$d_3 = (1, 5, 6, 8),$$

$$d_4 = (1, 2, 4, 6, 8),$$

$$d_5 = (1, 2, 4, 8).$$

Rezultatele confirmă rezultatele obținute prin metoda Ford.

DRUMUL MAXIM.ALGORITMUL BELLMAN-KALABA(B-K)

Algoritmul B-K poate fi utilizat si pentru determinarea drumului maxim in graful ponderat aplicind urmatoarele doua modificari fata de determinarea drumului minim:

1)La etapa I , punctul b) $m_{ij} = -\infty$, unde $-\infty$ este un număr foarte mic (de tip întreg minimal pentru calculatorul dat), dacă arcul (x_i, x_j) este lipsă; ($-\infty$ reprezintă lungimea unui drum arbitrar de la vârful x_i până la vârful x_j);

2) La etapa III $V_{(i)}^k = \max \{P_{ij} + V_{(j)}^{k-1}\}$, unde
 $i = 1, 2, \dots, n-1, j = 1, 2, \dots, n; i \neq j$

$$V_n^k = 0.$$

Dacă $V^k = V^{k-1}$ - STOP.

Pentru graful din figura 1 să se determine drumul de valoare maximă între vârfurile x_1 și x_7 folosind algoritmul Bellman-Calaba.

Rezolvare:

Etapa I. Construim matricea ponderată de adiacență a grafului dat $G=(X,U)$:

- a) $m_{ij} = L_{ij}$, dacă există arcul (x_i, x_j) de pondere L_{ij} ;
- b) $m_{ij} = -\infty$, dacă arcul (x_i, x_j) este lipsă;
- c) $m_{ij} = 0$, dacă $i = j$.

Etapa a II-a. Elaborăm un vector V_0 în felul următor:

a) $V_i^0 = L_{in}$, dacă există arcul (x_i, x_n) , unde x_n este vârful final pentru care se caută drumul maxim, L_{in} este ponderea acestui arc;

b) $V_i^0 = -\infty$, dacă arcul (x_i, x_n) este lipsă;

c) $V_i^0 = 0$, dacă $i = n$.

Etapa a III-a. Calculăm iterativ vectorul V în conformitate cu următorul procedeu:

$V_{(i)}^k = \max \{L_{ij} + V_{(j)}^{k-1}\},$ unde
 $i = 1, 2, \dots, n-1, j = 1, 2, \dots, n; i \neq j$

$$V_n^k = 0.$$

Dacă $V^k = V^{k-1}$ - STOP (fig. 3.12)

Componenta cu numărul i a vectorului V_i^k cu valoarea diferită de zero ne va da valoarea maximă a drumului dintre vârfurile x_i și x_n .

Etapa a IV-a. Determinăm drumul de la vârful x_i până la vârful x_n , care corespunde valorii maxime:

$$V^k = L_{ij} + V^{k-1} \Rightarrow L_{ij} = V^k - V^{k-1} \text{ (fig. 3)}$$

$$l_{\max}(1-7) = 18$$

Determinăm drumul de valoare maximă:

$$L_{12} = V_1 - V_2 \quad L_{24} = V_2 - V_4 \quad L_{25} = V_2 - V_5$$

$$L_{45} = V_4 - V_5$$

$$5 = 18 - 13 \quad 1 = 13 - 12 \quad 4 = 13 - 9 \quad 3 = 12 - 9$$

$$L_{56} = V_5 - V_6 \quad L_{67} = V_6 - V_7$$

$$4 = 9 - 5 \quad 5 = 5 - 0$$

	1	2	3	4	5	6	7
1	0	5	3	5	6	8	$-\infty$
2	$-\infty$	0	$-\infty$	1	4	$-\infty$	$-\infty$
3	$-\infty$	$-\infty$	0	$-\infty$	2	$-\infty$	$-\infty$

4	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	0	3	5	$-\infty$
5	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	0	4	6
6	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	0	5
7	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	0
$V_{(i)}^0$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	$-\infty$	6	5	0
$V_{(i)}^1$	13	10	8	10	9	5	0
$V_{(i)}^2$	15	13	11	12	9	5	0
$V_{(i)}^3$	18	13	11	12	9	5	0
$V_{(i)}^4$	18	13	11	12	9	5	0

Fig. 3

Drumurile corespunzătoare valorii maxime 18:

